

Número 8

Deseembre de 2022

MONTY

LA TEVA REVISTA

NUNCA MÁIS!

Continguts

4 20 ANYS DEL "PRESTIGE"

Coneixem, en detall, la implicació del centre en el desastre

7 SORTIDA A COVESTRO

Acompanyem als alumnes de QI a conèixer aquesta empresa

13 L'ENIGMA DEL MES

Enfronta't a un nou enigma!

L'apunt del mes

NUNCA MÁIS!

Si anomenes les paraules *Prestige* o *chapapote* segurament molta gent sabria de què m'estic referint, doncs el conegut com a *Desastre del Prestige* va ser unesdeveniment encara molt present en la memòria col·lectiva, no només a Galícia, sinó, probablement al llarg de tot el territori espanyol. Gairebé segur que aquestes paraules transporten a qualsevol persona que les escolti o llegeixi a les imatges de les platges de la costa gallega negres pel patroli, a la gran quantitat de voluntaris i a la gran quantitat de fauna afectada pel desastre. Han passat ja vint anys d'aquelles imatges, però... Hem après alguna cosa?

Verdaderament, la resposta a aquesta pregunta pot no ser agradable si analitzem la situació actual del planeta (i la qual ja hem resumit en el número 4). Malgrat la resposta de la població, malgrat que moltes persones ens vam vestir de blanc per ajudar en la eliminació del cru de les platges i que moltes altres sortiem al carrer per exigir als nostres governants que mai més es repetís un desastre ambiental d'aquelles característiques sota el lema de "Nunca más", no sembla que hi hagi hagut un canvi en el paradigma ambiental: Els nivells de CO2 segueixen augmentant, els abocaments d'aigües residuals segueix sent constant, el canvi climàtic segueix sent una realitat, encara existeixen (i podriem dir que van en augment) persones i entitats que neguen la crisi climàtica... Significa, per tant, que no hem après absolutament res d'aquell desastre?

Doncs, encara que sembli el contrari, possiblement sí que vàrem aprendre alguna cosa d'aquell episodi tan nefast: que la població estem unides i som capaços de anar conjuntament i d'arremangar-nos quan és necessari. I amb això és amb el que ens hem de quedar.

Per totes aquelles persones voluntàries que van netejar les platges de Galícia fa vint anys, per totes aquelles persones que lluiten contra la injustícia i per preservar el planeta Terra i per aquelles persones que denuncien i criden que mai més es torni a repetir. Per a totes elles, recuperem el crit: **NUNCA MÁIS!**

NUNCA MÁIS

Editor: Guillem Berbis

L'ENTREVISTA

20 ANYS DEL "PRESTIGE"

Ara fa 20 anys de la catàstrofe del Prestige.

Pels que no us soni aquest nom (Prestige), us direm que correspon a un petrolier que, carregat amb 76972, 95 tones de fueloil d'alta densitat i viscositat, es va enfonsar davant de les costes gallegues donant com a resultat una de les pitjors tragèdies mediambientals.

Del Monturiol, tres professores i un professor: Luci Campaña, Neus López, José Mª Marcos i Mª Àngels Queralt, i alguns/es alumnes: Jordi, Joaquim, Albert, Vilchez, Raúl, Neus, Arianna, Ruth, Rogeli, Morillo, Angel, etc. no s'ho van pensar, van agafar un tren i... Cap a Carnota, a la "Costa da morte"! Calia ajudar i ells/es ho van fer. Punt.

Anem a recordar aquella vivència amb les professores que hi van anar: la Luci, la Neus i la Mª Àngels.

- Perquè vas decidir anar-hi?

Luci: Uff!!! quina pregunta.. Sílvia que han passat 20 anys!!!

Doncs simplement, vaig sentir que hi havia d'anar... i ho vaig fer.

Mª Àngels: Com a neta i neboda de mariners sempre he viscut el tema de la solidaritat a la mar. Veure la mar plena de petroli, amb el que això significa pels mariners de la zona, va fer que des de que vaig saber que es podia anar a ajudar en tingués moltes ganes.

Neus: Aquell curs, el 2002-2003, jo era tutora del cicle de QA gestió, era el meu 2n any al Monturiol, i van ser els propis alumnes de QA, i suposo que també dels altres cicles, que van proposar anar a Galícia a col·laborar en la neteja de les platges. La Mercè Jubierre, la directora de l'institut en aquell moment, també va estar disposada a què hi anéssim. A mi de seguida em va fer gràcia la idea, així que em vaig apuntar. També perquè sempre m'ha agradat implicar-me en temes socials i ambientals.

- Què et va impressionar més quan vas arribar allà?

Luci: L'organització del voluntariat.

No sé dir-te exactament ni de manera aproximada, el nombre de persones voluntàries que corríem per allà... tot i que d'entrada pogués semblar un caos coordinar a tant personal... les diferents "delegacions" en accedir a les platges en qüestió... ens anàvem incorporant de la mateixa manera que fan els músics en una orquestra... harmònicament.

Mª Àngels: Veure les taques negres per tota la costa, aquells contenidors bruts, plens de tones de "xapapote" i que semblava que no s'hagués fet res (quan sabíem que portaven molts dies treballant), això em va fer pensar en quan de gran havia estat aquella tragèdia.

Neus: Potser veure tanta gent a la platja amb els "buzos" blancs col·laborant conjuntament a les tasques de recollida del "chapapote". Es de les imatges que més recordo.

- **Quin sentiment et va produir veure l'estat de la costa?**

Luci: Tristor i impotència

Mª Àngels: Tristesia, però també molta ràbia. El negacionisme per part dels polítics, veure com hi havia gent que es volia aprofitar del que estava passant... Però sobretot jo pensava en els mariners. Com es guanyaran la vida ara? Com podran sortir a la mar?

Neus: El que es veia des d'allà era sobretot l'estat de la sorra i les roques, cobertes de "chapapote", una pasta negra, densa i oliosa. Potser el sentiment era pensar que tot allò seria molt difícil de que desapareixes totalment.

- **Quina va ser la teva tasca en el lloc on vas estar?**

Luci: Variada.. però bàsicament era "mans netes".

L'uniforme de treball del voluntariat consistia en: mascareta, guants (ben agafats amb cinta tipus americana), vestit tipus "teletubbies", ulleres (alguns), el nostre propi calçat (que per cert ja no va tornar amb mi)...

Les mans netes recorriem tota la cadena humana oferint el nostre ajut (us imagineu que no us podeu gratar el nas per que teniu els guants amb "chapapote"? O teniu ganes de visitar el WC? Doncs les mans netes venien, trèiem guants, netejàvem amb oli mans i cares, oferíem aigua... i sonar mocs fins i tot!!!

També vaig estar a la cadena humana.

Mª Àngels: Jo, com que soc una mica "marimandona", em vaig dedicar a organitzar coses des del primer moment. Era la que demanava les coses a la Xunta, em barallava amb els de TRAGSA per a què ens portessin tot allò que necessitàvem (tisoires, cinta aïllant, roba, el dinar, sucs, aigua, guants...), organitzava la platja i nomenava als "mans netes" cada dia d'entre els nostres alumnes... Un cop a la platja, el temps que em deixava això, feia de "mans netes".

Neus: Vam anar a Carnota. Cada dia anàvem a la platja. Portàvem uns "buzos" blancs. Recordo que fèiem cadenes per transportar els cubells plens de "chapapote".

- Quines van ser les condicions de treball?

Luci: Era desembre, a la costa Da Morte, transportant cabassos de 30 Kg de "chapapote"... Home, no era Hawaii...

En perspectiva... pot ser sí que les condicions eren dures... però realment, es va generar un ambient tant positiu i de tant " bon rotllo" que eclipsava de lluny les penúries de la jornada.

Mª Àngels: Reconec que com que em vaig dedicar a organitzar i fer de mans netes, per a mi no van ser gaire dures, només vaig haver de caminar molt i prou. La resta de gent va treballar molt i en condicions molt bèsties.

Per a qui no ho sàpiga, un cop arribàvem a la platja, ens vestíem. A sobre de la nostra roba ens posàvem uns pantalons i casaca impermeable de color groc (capitan Pescanova Style). Per a protegir aquesta i que la poguéssim reaprofitar (cosa que no sempre era possible), a sobre un mono blanc. Guants i botes altes de pluja, tot perfectament encintat amb cinta aïllant per a que res toqués el "xapapote" ja que era tòxic (provocava dermatitis, irritació en mucoses... A més de què a exposicions llargues podia ser cancerigen).

Després el personal s'havia de disposar en parelles al llarg de la costa, separats per 10 metres mínim. Les parelles havien de ser d'alçades similars per a poder transportar millor el cabàs, el qual un cop ple podria pesar perfectament uns 30 kg. Treballàvem en cadena.

Començàvem a treballar a les 9:00-9:30h, i no paràvem fins l'hora de dinar que solia ser a les 15:30-16:00h.

Durant totes aquestes hores la cadena no parava, a una punta uns carregaven els cabassos amb l'ajuda de pales, uns altres portaven els cabassos fins a la punta de la cadena, la resta anava transportant el cabàs fins als companys més propers, fins arribar als últims que abocaven el "xapapote" a dins de contenidors. El moviment, i les capes de roba, evitaven que tinguéssim fred, però la humitat s'anava calant al llarg de les hores.

Neus: Portàvem el "buzo" que ja he comentat i hi estàvem bastantes hores. Hi ha coses que no recordo molt bé... Han passat 20 anys!!

- I què tal els àpats i el dormir?

Luci: Àpats bé. Esmorzar i sopar al poble (a taula parada!). El dinar ens el portaven a la zona de treball: entrepà, suc, fruita... per mi suficient, però crec que alguns alumnes no pensen el mateix!!

Dormíem amb els nostres sacs al poliesportiu del poble. Què vols que t'expliqui de les nostres nits! Música, jocs, rialles... això sí, fins l'hora de la ventafocs, que a l'endemà....

Mª Àngels: Vam dormir en un poliesportiu amb sacs de dormir. Estàvem nosaltres sols, fins la última nit que el vam compartir amb un grup de Sevilla que semblava que venien de festa i es maquillaven per anar a treballar a la platja, per la qual cosa les vaig acabar batejant com les "Barbies Xapapote".

L'esmorzar i el sopar ens el donaven en una mena de local o a vegades les dones del poble ens preparaven menjar calent (i molt bo!). El dinar un entrepà a la planta que ens portaven els de TRAGSA. El primer dia ens van faltar entrepans, aigües, sucs, no teníem tisoires... Però després de tenir una conversa amb ells, ja no ens va faltar més material!

Neus: Els àpats suposo que estaven bé. Anàvem a menjar tots els voluntaris junts. I dormir, dormíem tots junts en un Poliesportiu.

- Com valors l'ambient de treball i la relació que es va establir amb l'alumnat i entre el professorat?

Luci: Ja ho he comentat. Simplificant diria que es va crear una gran complicitat entre totes/ts plegades.

Al principi (tren d'anada) els alumnes es relacionaven amb els seu companys de classe... però un cop arribem al destí... tots érem d'un mateix grup!! I així ens vam mantenir!

Mª Àngels: Im-pres-sio-nant! Després d'això l'ambient a l'escola era de germanor. Coneixies alumnes d'altres cicles, els alumnes entre ells... Va ser una cosa molt, molt, moolt xula!

Neus: Va ser una gran experiència que no oblidarem mai. Segur que els alumnes se'n recorden molt. Ens ho vam passar molt bé, no només allà, sinó també al viatge d'anada i de tornada. L'ambient va ser fabulós entre alumnes i professors. I entre els professors ens vam conèixer més. Recordo amb molt de carinyo a tots els meus companys: a la Maria Àngels, el Marcos i la Luci.

- Creus que hem après alguna cosa d'aquell incident?

Luci: Si amb la pregunta et refereixes a l'àmbit polític... la resposta és NO.

Van haver grans mobilitzacions socials i polítiques... com a resultat en sortir la plataforma Nunca Mais.

Mª Àngels: La gent no ho crec... Som així d'inútils. Se'ns oblida aviat. Encara ara hi ha gent que critica que s'hagués anat a ajudar perquè ells no han fet res per nosaltres, bla, bla, bla. Hem de ser més solidaris i no oblidar aquestes coses per a què no es tornin a repetir.

Neus: Doncs no ho sé. El que sí que va suposar un gran desplegament de voluntaris de tot arreu, i això és una de les coses més recordades. La lluita per injustícies mediambientals.

- Alguna anècdota que vulguis compartir?

Luci: Jajaja!! Moltes!!! Quina és l'extensió de l'article?

Mª Àngels: Encara m'emociono quan recordo a un grup de mariners, jubilats, als que els havien dit que el suc de taronja anava bé per a la gent que estàvem treballant a les platges i ens van venir a dur unes caixes de taronges que havien comprat.

Ens deien que no podien fer gaire cosa més, que eren gent humil, però que volien ajudar-nos d'alguna manera.

- Ho tornaries a fer?

Luci: Realment confio que no s'hagi de repetir. Va ser un gran desastre ecològic. Però Sí, sens dubte!!

Mª Àngels: Sempre!

Neus: Sí que hi tornaria a anar. Va ser una gran experiència pels alumnes i pel centre que no oblidarem mai. "Nunca máis!"

La Mª Àngels, la Luci i una alumna al 2002.

La Mª Àngels, la Luci i la Neus al 2022.

Noies, moltes gràcies per ser-hi. Per donar generosament el vostre temps i esforç i ajudar quan més calia. Gràcies!

Anem a veure ara com ho van viure els autòctons, els afectats més directament.

Fa un any que l'Ánxela treballa al Monturiol. Ella és gallega i li hem preguntat que recorda d'aquell moment:

- Quants anys tenies quan va passar?

En tenia 11.

- Què recordes? Com ho vas viure?

Recordo veure les notícies a la tele i les imatges del mar tenyit de negre; eren molt impactants. Semblava impossible que la costa es pogués recuperar d'alguna cosa així. Ho vaig viure amb tristesa i amb frustració, perquè era massa petita per anar de voluntària, tot i que insistia cada dia a mon pare i ma mare perquè m'hi portessin!

- Creus que et va marcar en algun aspecte de la teva vida? Ens ho podries explicar una mica?

Crec que a tot el poble galleg ens va marcar molt, perquè la gestió política i ecològica va ser desastrosa. Des d'un punt de vista més personal, llavors jo ja tenia una mica de consciència ecològica, però fets com el Prestige o la vaga d'incendis del 2006 me la van reforçar encara més.

- Hi ha hagut un abans i un després en la manera de fer, encarar les coses, ... per part de la gent de Galicia?

El Prestige va ser un dels exemples més massius i mediàtics, però a Galicia hi ha hagut molts moviments populars de defensa de la terra i la natura, per tant, pel que fa a la mobilització, ja comptàvem amb una certa tradició ecologista. El que sí crec és que va tenir conseqüències en la confiança de la gent vers les institucions, i ara, 20 anys després, comencen a sortir relats col·lectius de com ens va afectar tot plegat com a societat. Per si a algú l'interessa el tema, recomano el llibre Chapapote que acaba de treure l'editorial Libros del K.O.

- Consideres que la resposta per part de les institucions va ser la correcta?

Absolutament no. Van estar movent el vaixell erràticament durant 7 dies i van acabar per prendre la pitjor decisió possible. En comptes de remolcar-lo cap a un port i minimitzar l'abast del desastre, el van portar cap a alta mar per evitar responsabilitats. Això va acabar sent una catàstrofe que va afectar milers de quilòmetres de costa.

- Hem après alguna cosa d'aquell incident?

M'agradaria dir que sí, però amb aquest tema soc bastant pessimista. Ha continuat havent-hi nombrosos "accidents" des del Prestige, com l'explosió del Deepwater Horizon a Mèxic a l'any 2010 o, fins i tot aquest mateix any 2022, a una refineria de Repsol a Perú.

- Què et va semblar la mobilització de voluntaris que hi va haver?

Encara ara quan llegeixo relats de gent que hi va anar de voluntària des de tot Europa em provoca una barreja d'emoció, agraïment i esperança (menció especial a l'equip de profes i alumnat del INS Narcís Monturiol que van organitzar la seva pròpia brigada antichapapote!). Al llibre Esperanza en la oscuridad, l'escriptora Rebecca Solnit explica com a situacions d'extrema necessitat i catàstrofes les comunitats humanes poden treure el millor de sí auto organitzant-se solidàriament, i crec que aquesta és també la millor reflexió que podem fer de la catàstrofe del Prestige a Galícia.

- Vols afegir o dir alguna cosa més?

NUNCA MÁIS!!!

Moltes gràcies pel teu testimoni, Ànxela.

Esperem que com a societat aprenguem dels nostres errors i dels nostres encerts. Sempre per millorar i fer del món un lloc més bonic per viure-hi.

Informació complementària

Enllaç al diari d'un viatge cap a Galícia, fet per l'alumnat i professorat del Monturiol.

VISITA TÈCNICA

SORTIDA

COVESTRO

CFGS de Química Industrial
Primer Curs

Professors: Jordi Martínez, José Reina i Xavier Rodríguez

El passats dies 18 i 21 d'octubre del 2022, els alumnes del CFGS de Química Industrial de primer curs, acompanyats pels professors Jordi Martínez, José Reina i Xavier Rodríguez, van visitar aquesta empresa situada a la Zona Franca de Barcelona per tal de conèixer de primera ma una de les empreses de química pioneres on els alumnes d'aquest cicle realitzen la FCT i la DUAL. A més, cal destacar que aquesta col·laboració entre l'empresa i el nostre institut existeix des del 2018 i, en aquest temps, l'empresa compta amb set exalumnes del nostre centre.

PASSATEMPS

L'ENIGMA DEL MES

Per al dia d'avui us presentem una novetat: Degut a la proximitat de les festes nadalenques, per al número d'avui us presentem dos enigmes que podreu resoldre de forme independent i que, evientment, tenen un cert aire nadalenc:

Primer enigma:

En Santa Claus es troba a la vora d'un riu i el seu fidel ren, en Rudolph, el qual s'ha despistat, a l'altra banda. En Santa el crida i el ren dubte: No hi ha barques i no hi ha ponts. Tampoc pot volar ja que només ho pot fer si es troba amb la resta de companys. Finalment, en Rudolph passa a l'altra banda sense problemes.

Com s'ho ha fet?

Nota: Aquest problema sumarà 5 punts a la lliga.

Segon enigma:

En David i l'Elisenda han organitzat una festa de nadal a casa seva. Ella decora la casa i l'arbre mentre ell cuina i organitza els regals. Malgrat tot, alguna cosa va malament:

Algú ha robat els regals! L'Elisenda pensa que possiblement la persona responsable és algun dels convidats així que opta per preguntar-los. Diuen dues declaracions: Una és veritat, l'altre és mentida:

Jan: "Jo no hi era quan va succeir. I ho sé, en Víctor és el lladre."

Nina: "Ho ha fet en Víctor. Jo ja tinc molts regals."

Víctor: "Jo no he robat els regals. En Jan diu la veritat, ell no hi era."

Qui ha robat els regals?

Nota: Aquest problema sumarà 5 punts a la lliga.

Resposta de l'engima del mes passat

La InfaliblePlus 3000 pot ser una decisió molt suculentia però... Ataques a la Maga Pap que té un percentatge d'encert del 90% (la més perillosa) per eliminarla. Ara li toca a en Tamarind el qual té un 70% de probabilitat d'encertar. No sembla la millor opció, oi?

Escollir la Gausiana tampoc sembla una bona opció ja que si esculls atacar la Maga Pop et trobaràs en una situació similar a l'anterior. Si pel contrari decideixes atacar en Tamarind, encara pitjor, doncs la Maga Pop et transformarà en estatua casi segur... Sembla que no hi ha res a quan t'adones d'un detall a les normes: Enlloc diu que hakis d'encertar!. Així que optes per fallar expresament el tir, donant el torn a en Tamarind. Ell es troba davant d'una rival amb un 90% d'encert i un altre amb un 80% i veu que faci el que faci serà transformat (similar al que et passava a tu). D'aquesta manera decideix errar el tir també. Ara li toca a la Maga Pap la qual està obligada a atacar a algú i encertar si no vol que quedi en empat. A qui atacaria? Evidentment, per tenir més opcions de victòria, al que té més opcions d'encertar, lògicament. Qui és? Doncs evidentment: a tu. Així que la opció de la Gausiana tampoc sembla la millor...

Però aquí veus que encara et queda una vareta: la Banakar. Si falles el tir i cedeixes el torn a en Tamarind, ara aquest no podrà fallar ja que sap que serà l'objectiu de la Maga Pap al tenir més percentatge d'encert que tu. Només li queda la opció d'atacar-la i jugar-se a una probabilitat del 60% que el guanyis.

Així, si agafes la Banakar i falles el primer tir, tens una probabilitat del 60% de guanyar. Sent la millor opció de que disposes!

A tots i totes que heu encertat l'enigma... Felicitats! I sumeu 15 punts a la lliga!

Les bases de "L'enigma del mes"

Per participar a "L'enigma del mes" caldrà seguir les següents normes:

- La participació és exclusiva per a membres de la comunitat de l'institut Narcís Monturiol.

- Hi haurà tres categories: Grau Mitjà, Grau Superior, i Professorat i PAS. A la categoria de Grau Mitjà es permet la participació de grups de fins a quatre persones; a la de Grau Superior, fins a dues i en la categoria Professorat i PAS la participació haurà de ser individual.

- No es podrà participar en diversos grups. En cas de detectar que una persona participa en diversos grups, els grups més antics seran automàticament desqualificats.

- Per participar caldrà enviar un correu electrònic a twitter@narcismonturiol.cat indicant a l'assumpte "L'enigma del mes". A més, en el cos del correu hi haurà de constar les següents dades:

- Nom i cognom dels participants
- Grau que cursen (en el cas de professorat i PAS, indicar-ho aquí també)
- Resposta a l'enigma

Qualsevol correu que no segueixi aquest patró serà desqualificat.

- S'admetran respostes fins al dia de publicació del següent número (primera setmana de mes).

- No s'admetran diverses respostes i solament es contarà com a vàlida la primera resposta donada.

- Cada resposta correcta sumarà una quantitat variable de punts que anirà en funció de la dificultat de l'enigma. Amb aquestes puntuacions es realitzarà una lliga. La persona (o equip) de cada categoria amb més puntuació a final de curs s'endurà el premi.

- El premi consistirà en un val de 25€ a gastar a qualsevol botiga Abacus.

- Els guanyadors seran anunciats al número de juny.

La revista **Monty** és una revista oberta i gratuïta de divulgació de la feina que realitzen els alumnes de Formació Professional de l'institut **Narcís Monturiol**.

Qualsevol consulta ens trobareu a l'adreça de correu electrònic: **twitter@narcismonturiol.cat**

Editors: Marta Cano, Guillem Berbis, Sílvia Romero.

Imatges obtingudes:

- Imatge de portada: Mª Àngels Qeral
- Imatge lateral article: Mª Àngels Qeral
- Imatges article: Mª Àngels Qeral, Neus López i Ánxela
- Imatge lateral xarxes socials: Imatge realitzada per myriammira
Freepik (<http://www.freepik.com>)
- Imatge lateral llibres: Imatge realitzada per kstudio /
Freepik (<http://www.freepik.com>)

Agraïments:

A tota la comunitat del centre **Narcís Monturiol** pels articles, els ànims i les suggerències donades.